

NEMIS TILIDA MODAL FE'LLARNING XUSUSIYATLARI VA O'ZBEK TILIDA BERILISHI

Ismoilova Sadoqat Alisherovna

Chirchiq Davlat Pedagogika Universiteti Turizm

fakulteti Xorijiy til va adabiyoti: ingliz tili

2-kurs bakalavr

Ilmiy rahbar: Zaripova Ziyoda

Annotatsiya: Ushbu maqolada muallif tomonidan chuqur tadqiqot olib borilga holda, nemis tilidagi ruxsat,ijozat, majburiyat ma'nolarini ifodalovchi modal fe'llar hamda ularning ifoda vositalari, o'ziga xos xususiyatlari haqida tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: shaxslar,modal, modal fe'llar,leksik-gramatik usul.

Nemis tilida Modal fe'llar keng qamrovli tushuncha bulib, fan proffessorlar tomonidan hali hamon izlanishlar olib borilmoqda. Shunga qaramasdan bu sohada muhokama qilinishi asos bula oladigan jihatlar talaygina. Ushbu maqola orqali esa nemis tilidagi qobilyat, imkoniyat,majburiyat va shu bilan birga ruxsat ma'nolarini ifodalovchi modal fe'llar hamda,ularning ifoda vositalari , o'ziga xos xususiyatlarini kurib chiqamiz.

Nemis tilidagi modal fe'llar ko'pincha modallikni aks ettirishda ishlatiladigan yordamchi fe'llarning kichik bir guruhidir. Ular boshqa fe'llardan yakka holda mo'no ifodalashi va o'zidan keyin kelgan boshqa bir so'zning ham ma'nosini o'zgartirishi bilan farq qiladi. Nemis tilida asosiy oltita modal fe'llar mavjud bulib ulardan **mussen** ,**sollen** ,**durfen** ,**wollen** ,**mogen** va **konnen** lardir.Aniqki nemis tilida ham boshqa fe'llar ba'zan, har doim ham emas, modallar kabi turkumlanadi, bu esa nemis tilida **kuchli fe'llar** deb yuritiladi.Fe'llar barcha asosiy modal fe'llarning xususiyatini aks ettirmaydi. Nemis tilida modal fe'llar gapning ma'nosini yanada kuchaytirib beradi. Bizga ma'lumki, nemis tilida oddiy fe'llar ham kuchli fe'llar ham shaxslarga qarab tuslanadi. Yuqorida keltirib o'tilgan modal fe'llar asosan asosiy fe'l bilan gaplarda ishlatilinadi. Gaplardagi modal fe'llar ular mavzuga jalb qiladi va bu holda gapning dolzarb fe'li infinitevda ya'ni otishsiz jumla oxirida topiladi.Bunday hollarda, ular odatda fe'l bo'lishi kerak bo'lgan joyda joylashgan bo'ladi. Modal fe'llardan keyin kelgan mustaqil fe'l infinitev formasida to yuklamasiz ishlatiladi. Lekin ba'zi bir modal fe'llar buundan mustasno holatlari mavjud.

Nemis tilidagi barcha modal fe'llarni birma- bir ko'rib chiqamiz. Nemis tilida eng asosiy modal fe'llarimizdan biri bu **konnen** ya'ni qobiyatni kimningdir yoki nimanidir qobilyatini qila olishini bildiradi .Konnen modal fe'lini shaxslarga tuslab, gaplar orqali ko'rib chiqamiz.

